

Επιστημονική Εσπερίδα προς τιμήν του Νεομάρτυρος Νικολάου του εκ Μετσόβου στην πόλη των Τρικάλων

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Τρίκκης, Γαρδικίου και Πύλης



Με ιδιαίτερη επιτυχία πραγματοποιήθηκε την Παρασκευή 19 Σεπτεμβρίου 2025, στον Ιερό Ναό Αγίου Νικολάου του εκ Μετσόβου Τρικάλων, η Επιστημονική Εσπερίδα προς τιμήν του Νεομάρτυρος Νικολάου.

Πρόγραμμα Εσπερίδας

- Προσφώνηση του Πρωτ. Δημητρίου Κυρίτση, Προϊσταμένου του Ιερού Ναού.
Βυζαντινοί Ύμνοι της εορτής του Αγίου Νικολάου εκ Μετσόβου από τον χορό Ιεροψαλτών του Ιερού Ναού.

Εισηγήσεις:

- Βάιος Κυρίτσης, Δ.Θ.: Οι νεομάρτυρες και η προσφορά τους στην Εκκλησία και το Γένος
- Μιχαήλ Τρίτος, Ομότιμος Καθηγητής Α.Π.Θ.: Ο Νεομάρτυς Νικόλαος στην υμνολογία της Εκκλησίας
- Γλυκερία Χατζούλη, Καθηγήτρια Α.Π.Θ.: Ο Νεομάρτυς Νικόλαος στην Αγιογραφία
- Δημήτριος Καλούσιος, Θεολόγος – Ιστοριοδίφης: Ο Νεομάρτυς Νικόλαος στη συνείδηση της Εκκλησίας

Συντόνισε την εκδήλωση η δημοσιογράφος Μαριάμ Πολυγένη.

Κλείσιμο Εσπερίδος

Την εκδήλωση έκλεισε με συγκινητική ομιλία του ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Τρίκκης, Γαρδικίου και Πύλης κ. Χρυσόστομος, ο οποίος είπε τα εξής:

Αγαπητοί μου αδελφοί,

Με πολλή συγκίνηση ολοκληρώνουμε απόψε την επιστημονική αυτή εσπερίδα, αφιερωμένη στον Άγιο Νικόλαο τον Νεομάρτυρα, τον γενναίο αυτό μάρτυρα του Χριστού που έζησε και μαρτύρησε στον τόπο μας.

Ο Άγιος Νικόλαος δεν γεννήθηκε Άγιος. Γεννήθηκε παιδί φτωχών γονέων στο Μέτσοβο, μεγάλωσε σε χρόνια δύσκολα, δούλεψε σκληρά και πέρασε πειρασμούς. Για λίγο λύγισε και εξισλαμίστηκε κάτω από τρομοκρατία. Όμως, μετανοημένος, γύρισε πίσω, έδωσε μάχη με τον εαυτό του και πήρε τη μεγάλη απόφαση να μη συμβιβαστεί ποτέ ξανά στην πίστη του, ακόμα κι αν χρειαζόταν να χύσει το αίμα του. Και έτσι, εδώ στα Τρίκαλα, ομολόγησε με γενναιότητα: «Χριστιανός γεννήθηκα, Χριστιανός είμαι και Χριστιανός θέλω να πεθάνω».

Το μαρτύριό του ήταν φρικτό ξυλοδαρμοί, φυλακίσεις, βασανιστήρια και τέλος η ρίψη του στη φωτιά. Όμως εκείνος στάθηκε ατρόμητος, δοξολογώντας τον Χριστό μέχρι την τελευταία του αναπνοή. Έγινε φως και οδηγός για όλους μας, ζωντανή απόδειξη ότι η μετάνοια ανοίγει ξανά τον δρόμο προς τον Θεό και οδηγεί ακόμη και στην αγιότητα.

Πρώτα απ' όλα, οφείλω θερμές ευχαριστίες στον πρωτοπρεσβύτερο π. Δημήτριο Κυρίτση, τον προϊστάμενο του Ιερού Ναού, που είχε την έμπνευση και την επιμονή να διοργανώσει αυτήν την πνευματική συνάντηση. Με ζήλο και αγάπη για τον Άγιο Νικόλαο, κινητοποίησε τους ανθρώπους, φρόντισε κάθε λεπτομέρεια και μας χάρισε απόψε μια βραδιά γεμάτη θεολογία, ιστορία, ύμνους και συγκίνηση.

Ευχαριστώ από καρδιάς και τους εκλεκτούς εισηγητές μας, για τον κόπο, τον λόγο και την προσφορά τους:

Τον κ. Βάιο Κυρίτση, Δρ. Θεολογίας, υιό κατά σάρκα του αγαπητού μας π. Δημητρίου, ο οποίος μας μίλησε με επιστημονική ακρίβεια για τους Νεομάρτυρες και την προσφορά τους στην Εκκλησία και το Γένος. Βλέποντας τον Βάιο σήμερα, χαίρομαι που η οικογένεια Κυρίτση συνεχίζει να δίνει ανθρώπους που αγαπούν την Εκκλησία και την ιστορία της.

Τον κ. Μιχαήλ Τρίτο, Ομότιμο Καθηγητή της Θεολογικής Σχολής του Α.Π.Θ., έναν άνθρωπο που γνώρισα από τα χρόνια που διακονούσα ως εφημέριος στη Θεσσαλονίκη. Πολλές φορές ήρθε στον ναό της Αγίας Μαρίνης να κηρύξει, χαρίζοντας σε όλους μας λόγο θεολογικό, παρηγορητικό και δυναμωτικό. Σήμερα με συγκίνησε ακόμη περισσότερο, γιατί ο ίδιος κατάγεται από το Μέτσοβο, την πατρίδα του Αγίου Νικολάου. Είναι μεγάλη τιμή για τον ναό μας και για εμένα προσωπικά που είναι απόψε εδώ. Το θέμα του: «Ο Νεομάρτυς Νικόλαος στην υμνολογία της Εκκλησίας».

Την κ. Γλυκερία Χατζούλη, Καθηγήτρια του Α.Π.Θ., γνωστή μας από τη Θεσσαλονίκη, η οποία στάθηκε δίπλα στον μακαριστό Μητροπολίτη Λαγκαδά κυρό Ιωάννη και εργάστηκε μαζί του για την προβολή της εκκλησιαστικής τέχνης. Σήμερα μας μίλησε με σαφήνεια για τον Άγιο Νικόλαο όπως τον εικονίζει η αγιογραφία, βοηθώντας μας να δούμε πώς η τέχνη γίνεται θεολογία και κατήχηση. Το θέμα της: «Ο Νεομάρτυς Νικόλαος στην Αγιογραφία».

Τον κ. Δημήτριο Καλούσιο, θεολόγο και ιστοριοδίφη, που όλοι γνωρίζουμε καλά. Είναι εκείνος που μας έχει προσφέρει την ιστορία σχεδόν κάθε βυζαντινού ναού της Μητροπόλεώς μας και τώρα ολοκλήρωσε το βιβλίο για την ιστορία της Παναγίας Φανερωμένης, για το οποίο ήδη ετοιμάζω τον πρόλογο. Απόψε μας μίλησε για τον Νεομάρτυρα Νικόλαο στη συνείδηση της Εκκλησίας, αποδεικνύοντας για ακόμη μια φορά ότι η έρευνα, όταν γίνεται με πίστη, φέρνει καρπούς για όλο το πλήρωμα. Το θέμα του: «Ο Νεομάρτυς Νικόλαος στη συνείδηση της Εκκλησίας».

Και φυσικά την κ. Μαριάμ Πολυγένη, δημοσιογράφο γνωστή και αγαπητή σε όλους μας, η οποία με τον ευγενικό και μεστό τρόπο της συντόνισε την εκδήλωση και

έδωσε τον κατάλληλο ρυθμό στη βραδιά.

Ευχαριστούμε επίσης θερμά τον βυζαντινό χορό των ιεροψαλτών του Ιερού Ναού, που έψαλλαν τόσο κατανυκτικά τους βυζαντινούς ύμνους της εορτής του Αγίου Νικολάου του εκ Μετσόβου, και ιδιαίτερα τον κ. Βάιο Λάσκο, πρωτοψάλτη του ναού, που διεύθυνε τη χορωδία, όλα τα μέλη, και κυρίως τον Λαμπαδάριο του ναού κ. Ιωάννη Καραλή, για την πνευματική ωφέλεια που μας χάρισαν.

Αδελφοί μου, όλα αυτά είναι το προοίμιο για το μεγάλο γεγονός που θα ζήσουμε την Κυριακή 21 Σεπτεμβρίου: α ιερά εγκαίνια του Ναού αυτού. Ο ναός, που συνεχίζει να είναι ταυτόχρονα ενοριακός και κοιμητηριακός, αφού ακριβώς δίπλα ενσωματωμένο βρίσκεται το Α' Κοιμητήριο, από την ημέρα των εγκαινίων αποκτά καινούργια πνοή. Καθαγιάζεται και γίνεται τόπος που θα τελούνται κυρίως κηδείες και μνημόσυνα, αλλά και πανηγύρεις, γάμους, βαπτίσεις και άλλες ιερατικές ακολουθίες, με κυριότερη την προσφορά της Θείας Λειτουργίας κατά τις πανηγύρεις και εορτές.

Ανακοινώνω σήμερα ότι ο ναός θα τιμάται πλέον όχι μόνο στο όνομα του Αγίου Νικολάου, αλλά και στον Όσιο Νικηφόρο τον Λεπρό, όπου υπάρχει και λείψανο στο ναό, και στην Παναγία την Τριχερούσα, για την οποία ο π. Δημήτριος φρόντισε να κατασκευαστεί ασημένιο πουκάμισο και προσφέρει μεγάλο χρηματικό ποσό εις μνήμην της μακαριστής πρεσβυτέρας του Ελένης για την αποπληρωμή του.

Ο ναός, έτσι, θα πανηγυρίζει τρεις φορές τον χρόνο και όλοι εμείς θα συμβάλλουμε οικονομικά, όσο μπορεί ο καθένας, για να ολοκληρωθεί αυτό το έργο.

Και επιτρέψτε μου, με ταπείνωση, μια προσωπική εξομολόγηση: ακριβώς πίσω από το Ιερό αυτού του ναού, μπαίνοντας στην είσοδο του Α' Κοιμητηρίου δεξιά, εκεί επιθυμώ να είναι ο τόπος της ταφής μου, όταν με καλέσει ο Κύριος.

Σας προσκαλώ όλους να είστε παρόντες στα εγκαίνια, για να ζήσουμε μαζί αυτή τη μοναδική στιγμή.

Θα προεξάρχει ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ιωαννίνων κ. Μάξιμος. Ας δοξάσουμε τον Θεό, ας επικαλεσθούμε τη χάρη του Αγίου Νικολάου, του Οσίου Νικηφόρου και της Παναγίας μας, και ας παραδώσουμε αυτόν τον ναό στις επόμενες γενιές ως ζωντανή μαρτυρία πίστεως.

Ο Θεός να ευλογεί όλους σας και να μας αξιώνει να ζούμε τέτοιες στιγμές πνευματικής χαράς.

